

מחנה ליקוח דגל ארבעה עשר

מחנה

ע"ה ה'תשס"ח

(1) ה'תשס"ח

(2) ע"ה ה'תשס"ח

(3) ע"ה ה'תשס"ח

(4) ע"ה ה'תשס"ח

(5) ע"ה ה'תשס"ח

(6) ע"ה ה'תשס"ח

שנח (א) סותר ליקוח מן האריות בר. מדברי התוס' פרק אלף מילואים (דף כ"ב) סוף ע"א והגהת אשכנזי והגהת מנחם פ"ק מט"ל דל"ס דל"ס טעם לאכול לחמנו מדברי ש"ט של אלף של חבדו אע"פ שידע שחבדו יתרה אסור לאכלו והלכה כאביו דיאוש ש"ט לא היו יאוש ואע"ג דהשתא ניח ליה מעיקרא לא היו ניח ליה ולי לאו דמסתפיני היינו אומר שמוטר יאוש שלא מדעת שאני שגם א"כ אינו מייאש אלף משום שא"ט יודע היכן הוא ובע"כ הוא מתייאש. א"כ אמרינן מעיקרא באיסורא אחי לדידי דבמה יקנה לי ביאוש הא השתא אינו מתייאש ואלו הי' יודע שהוא אלף לא מתייאש. משא"כ הכא כיון

שדוע שיתר' א"כ השתא נמי בהיתרא אחי לדידי דמסתמי אינו מקפיד על זה

(1) ה'תשס"ח

אמרינן ומר זוטרא ורב אשי אקלעו לבוסתנא דפרי בר איסק אייתי אריסיה תמרי ורימוני ושדא קמיהו אמרינן ורב אשי אכלי מר זוטרא לא אכיל. אדהכי אתא מרי בר איסק אשכחניהו וא"ל לאריסיה אמאי לא אייתית להו לרבנן מהנך שפירתא. אמרו ליה אמרינן ורב אשי למר זוטרא השתא אמאי לא אכיל מר והתניא אם נמצאו יפות מהן תרומתו תרומה אמר להו הכי אמר רבא לא אמרו כלך אצל יפות אלא לענין תרומה בלבד משום דמצוה הוא וניחא ליה. אבל הכא משום כסיפותא הוא דאמר הכי

ה' הלכות ציצית סימן יד

ד *ומתיר לטל (ו) [ו] (יג) טלית חבדו (יד) וילבד עליה, וילבד (ט) שיקפל אותה אם מצאה מקפיד הגה והוא הדין בתפלין (י"א פרק הספינה). אכל אסור ללמד מספרים של חבדו (טז) בלא דעתו, דמישינן שמה יקרע אותה? (ט) בלמודו (י"א הלכות קטנות):

(1) האוקי אלף (כ"ב ע"ה)

שתה כוס מיין ללא רשות האם כשר לעדות

שאלה מעשה באחד שהזמינו אותו לחתום על גט בכית הדין, קודם שנכנס לחתום על הגט, ראה בקבוק שתיה עומד על השולחן, ושאל של מי השתיה, אמרו לו של חבירך הטוב, מזג לעצמו כוס שתיה, באומרם בודאי שאם ידע מזה שאני שתיתי לא יקפיד, הדיינים שראו זאת, הסתפקו האם אפשר להכשירו לחתום על שטר הגט, או שמא נפסל בגזלנותא?

תשובה כתב הש"ך (ח"מ סימן שנה סק"א) מדברי התוס' בבבא מציעא דף כב ע"א (ד"ה מר זוטרא) מבואר דאם אדם נותן לאכול לחבדו מדבר שאינו שלו, אלא של חבירו אע"פ שידע שחבדו יתרצה, אסור לאכול והלכה כאביו דיאוש שלא מדעת לא הוי יאוש, ואע"ג דהשתא ניחא ליה, מעיקרא לא הוי ניחא ליה. וכתב הש"ך ואי לאו דמסתפינא הייתי אומר שמוטר, ויאוש שלא מדעת שאני, שגם א"כ אינו מייאש, אלא משום שאינו יודע היכן הוא, ובע"כ הוא מתייאש, א"כ אמרינן מעיקרא באיסורא אחי לדידי, דבמה יקנה אי ביאוש הא השתא אינו מתייאש, ואלו היה יודע שהוא אצלו לא מתייאש, משא"כ הכא כיון שידוע שיתרצה, א"כ השתא נמי בהיתרא אחי לדידי דמסתמא אינו מקפיד על זה. ואע"ג דבש"ס שם מדמה תרומה וטומאה ליאוש שלא מדעת טעמא אחרינא איכא התם דלענין תרומה וטומאה ידיעה ממש בעינן, עכ"ל.

וא"כ לכאורה לשיטת התוס' נפסל לעדות, נלשיטת הש"ך לא נפסל. ונראה שמצד שלש סיבות הרי הוא כשר לעדות.

(2) ה'תשס"ח

ד (יג) טלית חבדו. פרוש, שלא מדעתו, דניחא לה לאיניש דלעבד מצוה במקומו²¹. ודוקא (כז) באקראי, אכל בקביעות אסור²²; ואפלו באקראי, דוקא באוחו מקום, אכל להוציא מביטו לבית הכנסת או איפקא אסור, דאפשר שפוקד עליה ויהי גזל. ועין בפרי מגדים שכתב דכך גזל גזל ויהי לזהר כשבעליו עמו שישאלנו, ואין סומכין על התזקה במקום שיקולין לבררו בקל, וכל שפן אם יודע בו שהוא מקפיד²³. (יד) וילבד עליה. עין במגן אברהם²⁴. ועין בדרד"ה חיים שכתב דיותר טוב שיכונן שלא לקנות ולא יקרף²⁵.

(3) ה'תשס"ח

שמעתי מפי הגר"ם פיינשטיין ז"ל שאמר דההלכה הוא כהש"ך ולא לתוס'.